

فن املاء

در عصر حاضر که قسمت اعظم احتياجات ما بایستی بواسطه قام مرتفع شود و قام بکی از ارکان مدنیت کنونی بشمار می‌اید لازم است از نظر تربیتی موضوع را برای محصلین که میخواهند وارد حیوة اجتماعی شوند مورد دقت قرار داد. چون محصل امروز برای آن بمدرسه می‌رود که خود را برای زندگانی آماده و مهیا سازد امروز نمی‌شود عمر محصل رادر مدرسه بکارهای بیهوده یعنی کارهایی که بزرد زندگی نمی‌خورد تاف کرد. تربیت امروز باید بر روی شالوده حیات اجتماعی مبتنی شود و هر نظری جزاین بکلی غیر متناسب با تمدن فعال ایران و مخالف مصالح ملی ماخواهد بود بنابراین باید برای حصول باین مقصد عالی بهترین و نزدیکترین راه را پیمود یعنی محصل رادر راهی انداخت که با مختصر مساعدتی خود بتواند راه را بیپاید و بمقصود برسد، برای آنکه محصل بتواند بنویسد و از نیروی قلم استفاده کند.

بعد از بادگرفتن مبادی صرف و نحو باید فن انشاء را باو آموخت طرز آموختن این فن خالی از اشکال نیست. نگارنده نمیخواهد فعلا در این باب وارد شود چیزی که فعلا مورد توجه است این است که در طی انشاء محصل احتیاج خود را بفن املاء احساس مینماید. چون متوجه این نکته میشود اگر توواند کلمات رادرست بنویسد از رساندن مقصود خوبش عاجز خواهد ماند. بنابراین نمی‌تواند نسبت بفن املاء اعتمانی ندانند باشد، حال باید دید بجهه و سیله بهتر ممکن است این کار را انجام داد؟

طربقه که فعلا در مدارس معمول میباشد این است که معلم قطعه که دارای چند لغت غیر مفوس باشد از قبیل ناق، توق، توعد، اضطراب مینماید و آنرا برای شاگردان املاء میکند و باید شاگردها هر طور بنتظرشان میرسد چیزی بنویسند تا بعد از معلم آنرا اصلاح کنند و عدد اغلاترا تعیین نماید و نمره بدهد.

این طربقه از دو جنبه قابل انتقاد است اول آنکه شاگرد هیچ احتیاجی ندارد فلان کلمه غیر مفوس را که شاید در طی دوره زندگانی یکمرتبه هم بدان محتاج نمی‌شود بیاموزد، چون در اول و همه باید کلماتی را که محتاج آنها هست آموخت، در این قسمت علماء هوشمند امربیکائی که بدقاائق تربیت آگاه شده‌اند اقدامی نموده‌اند که می‌تواند از نظر تربیت برای ماسر مشق خوبی باشد، (آبر) که در قسمت املاء زحمات زیادی کشیده در نتیجه موفق آمده جدولی ترتیب بدهد و در آن هزار کلمه را بتناسب اشکالی که برای شاگردان دارد بثت کند - باید دانست تعیین درجات اشکال از روی تجربه در چند صد شاگرد بعمل آمده و بهیچوجه مطابق میل و سلیقه خود کلماتی را انتخاب نکرده است. شاگرد در ابتداء کلمات ساده را می‌اموزد و بتدریج بیش می‌رود تا وقتی کامه هزارم را آموخت عادة از نوشتن کلمات در جمل عادی آگاه است و بعلاوه وقت محصل تاف نشده که بیهوده

کلاماتی را باید بگیرد که نامعنی آنرا می‌فهمد و نه برای امور در استفاده واقع می‌گردد، واما انتقاد دیگر ناشی از عدم توجه باصول عام روان شناسی است و ازین حیث است که بشـاگرد اجازه می‌دهند غلط بنویسد و بعد غلط اورا تصویح کنند، آبـاچه مانع دارد از اول شـاگرد درست بنویسد ناذهـن او بواسطه دیدن کامـه غـلط اصلـامـشـوب نـگـرـدـد، این درست مثل آـنـسـتـ کـه بـخـواـهـیـمـ بـکـسـیـ رـاستـ رـاهـ رـفـقـنـ رـاـبـاـمـوـزـیـمـ وـبـرـایـ وـصـولـ بـاـیـنـ مـقـصـودـ بـاـوـ تـقـلـیـمـ بـدـهـیـمـ اـوـلـ بـاـیـدـ خـمـیدـهـ رـاهـ بـرـوـیـ وـبـعـدـ رـاسـتـ بـاـیـسـتـیـ اـ یـاـ آـنـ تـعـلـیـمـ مـضـحـکـ نـیـسـتـ؟ـ وـلـیـ عـیـبـ آـنـجـاستـ کـهـ مـعـلـمـیـنـ هـاـ بـاـصـولـ رـوـانـ شـنـاسـیـ کـهـ اـمـروـزـ درـ تمامـ عـلـومـ اـجـتمـاعـیـ رـیـشـهـ دـوـانـدـ وـهـمـ رـازـیـنـ نـفـوـذـ گـرفـتـهـ اـسـتـ عـمـومـآـ گـاهـ نـیـسـنـدـ.ـ عامـ رـوـانـ شـنـاسـیـ بـمـامـیـکـوـیـدـ بـایـدـ اـجـازـهـ نـدـهـیـ عـادـتـ نـارـاحـتـیـ یـكـ مـرـتبـهـ هـمـ تـکـرـارـ نـشـوـدـ چـونـ درـ سـاسـلـهـ عـصـبـیـ هـدـیـنـ بـاـكـدـفعـهـ تـأـثـیرـ خـودـ رـاـ خـواـهـ بـخـشـیدـ وـیـکـ تـمـاـیـیـ بـرـایـ نـکـرـ اـرـعـالـ اـبـجـادـ خـواـهـدـ کـرـدـ بـهـترـ آـنـسـتـ کـهـ کـلـامـ رـاـزـ اـوـلـ مـحـصـلـیـنـ درـسـتـ بـتـوـیـسـنـدـ وـاـزـ اـیـنـ عـادـتـ نـاـیـسـنـدـ کـهـ مـدـتـیـ بـاـآنـ مـأـنـوـسـ شـدـهـ اـنـدـ دـسـتـ بـرـدـاـنـدـ مـعـلـمـیـنـ بـاـلـیـنـ تـرـیـبـ اـزـمـشـوبـ کـرـدـنـ ذـهـنـ مـحـصـلـ اـجـتـنـابـ نـوـهـ وـاـزـاـوـلـ رـاـدـرـاستـ رـاـبـاـنـشـانـ دـادـهـاـنـدـ وـحـالـاـ بـاـيـدـ بـدـیـدـ چـگـوـنـهـ اـیـنـ کـارـ رـاـبـاـيـدـ عـمـلـ کـرـدـ؟ـ

امـلاـ رـاـ چـگـوـنـهـ بـایـدـ آـمـوـختـ؟ـ

برـایـ آـنـکـهـ شـاـگـرـدـ بـتوـانـدـ کـامـهـ رـاـ کـهـ مـیـشـنـدـ درـسـتـ بـنـوـیـسـدـ بـایـدـ مـعـلـمـ آـنـراـ درـسـتـ تـلـفـظـ کـنـدـ.ـ هـمـیـشـهـ مـحـصـلـیـنـ اـزـ بـدـ تـلـفـظـ کـرـدـنـ گـوـینـدـ گـانـ شـکـایـتـ دـارـنـدـ وـ بـهـیـچـوـجـهـ بـاـیـنـ مـعـنـیـ تـوـجهـ شـایـسـتـهـ نـمـیـشـوـدـ،ـ حـقـیـقـتـآـخـیـلـیـ جـایـ تـاـسـفـ اـسـتـ کـهـ مـاـکـمـهـ رـاـ درـسـتـ تـلـفـظـنـکـنـیـمـ وـمـنـظـارـ بـاـشـمـ شـاـگـرـدـ آـنـراـ درـسـتـ بـنـوـیـسـدـ،ـ بـایـدـ کـامـهـ رـاـزوـشـ وـوـاضـحـ بـئـیـهـیـچـوـنـهـ تـعـقـیدـ وـبـیـچـیدـ کـیـ گـفتـ وـدـانـسـتـ رـابـطـهـ مـسـتـقـیـمـیـ مـیـانـ درـسـتـ گـفـتنـ وـدرـسـتـ نـوـشـقـنـ مـوـجـودـ اـسـتـ .ـ

دـوـمـ آـنـکـهـ کـلـمـهـ درـجـمـلـهـ منـاسـبـیـ گـفـتـهـ شـوـدـ کـهـ مـعـنـیـ آـنـ جـمـلهـ دـورـ اـزـ ذـهـنـ شـاـگـرـدـ نـیـاشـدـ،ـ یـعـنـیـ درـ زـمـینـهـ اـبـلـاعـاتـ اوـبـاـشـدـ وـبـاـیـنـ تـرـیـبـ مـیـ شـوـدـ مـقـدـمـاتـ فـنـ اـنشـاءـ رـاـدـرـ ضـمـنـ اـمـلاـ بشـاـگـرـدـ آـمـوـختـ،ـ یـعـنـیـ بـاـوـیـادـ دـادـ کـامـهـ رـاجـگـوـنـهـ بـایـدـ درـضـمـنـ جـمـلـهـ اـسـتـعـمـالـ نـمـوـدـ وـاـیـنـ بـهـتـرـینـ طـرـیـقـهـ اـیـسـتـ کـهـ بـوـسـیـلـهـ آـنـ مـیـ تـوـانـیـمـ شـالـوـدـهـ مـقـتـیـنـ وـاسـتـوارـ فـنـ اـنشـاءـ رـاـ بـرـیـزـمـ.ـ درـ درـجـةـ سـوـمـ مـطـبـیـ کـهـ بـرـایـ شـاـگـرـدـ مـیـ گـوـیـمـ وـمـیـ خـواـهـیـمـ عـبـارـاتـ وـکـلـامـ آـنـراـ اـمـلاـ کـنـدـ مـطـبـیـ باـشـدـ کـهـ بـقـوـانـدـ نـظـرـ اـورـ اـبـخـودـ جـلـبـنـمـایـدـ.ـ الـبـتـهـ تـهـیـةـ اـیـنـ گـوـنـهـ مـطـالـبـ بـسـیـارـ صـعـوـبـ دـارـدـ وـاـزـ عـهـدـهـ هـمـهـ کـسـ بـرـنـیـاـیدـ مـگـرـ آـنـکـهـ بـهـرـهـ قـابـلـیـ اـزـ رـوـانـ شـنـاسـیـ مـحـصـلـیـ دـاشـتـهـ باـشـدـ،ـ وـلـیـ بـایـدـ اـزـ نـظـرـ دـورـداـشـتـ کـهـ کـارـرـاـ درـسـتـ وـلـیـ عـیـبـ اـنجـامـ دـادـنـ مـسـتـازـمـ خـیـلـیـ زـحـمـاتـ اـسـتـ وـاـگـرـ هـایـلـ هـسـتـیـمـ کـهـ مـحـصـلـیـنـ مـافـنـ اـمـلاـعـرـاـخـوـبـیـ بـیـامـوزـنـدـ بـایـدـ اـیـنـ نـکـاتـ رـاـدـرـ نـظـرـ بـگـیرـمـ.ـ رـاجـعـ بـقـنـ اـنشـاءـ نـیـزـ جـدـاـ گـانـهـ بـایـدـ بـحـثـ شـوـدـ .ـ

حـ.ـ شـجـرـهـ

لـیـسـانـسـهـ اـزـ دـانـشـکـدـهـ حـقـوقـیـ

هدـنـ

چـوـهـرـدـ بـرـهـنـرـ خـوـیـشـ اـیـمـنـیـ دـارـدـ
نـهـ رـهـنـمـایـ بـکـارـ آـیـدـشـ نـهـ اـخـتـرـ گـرـ

عنـصـرـیـ

(متوفـیـ درـ ۴۲)